

Roshni

Reaching Out to Serve Humanity with New Initiatives

અમારા વિશે

પ્રભાત એજ્યુકેશન ફાઉન્ડેશન સંસ્થા કે જે 2003થી અમદાવાદના વંચિતવર્ગના સ્પેશિયલ નીડ બાળકો સાથે કામ કરે છે. પ્રભાત બાળકો અને પુખ્ત વયે માનસિક અને શારીરિક પડકારોની સેવા કરે છે, તેમની સંપૂર્ણ સંભાવના પ્રાપ્ત કરવામાં મદદ કરે છે. સંસ્થા 3 પ્રોગ્રામ દ્વારા કાર્ય કરે છે:-પ્રભાત સેન્ટર, સમુદાય આધારિત પુનર્વસન, એડવોકેસી દ્વારા નેટવર્કિંગ. પ્રભાતે એક બાળક સાથે કામ શરૂ કર્યું હતું અને આજે તેનો વિકાસ અમદાવાદમાં વિશેષ જરૂરિયાતો ધરાવતા 3000 થી વધુ વ્યક્તિઓ તેમજ તેમના પરિવારો, પડોશીઓ અને સમુદાયોને સ્પર્શે છે.

અનુભવો...

એક દિવસ એક માતા પોતાના 5 વર્ષના બાળકને લઈને પ્રભાત એજ્યુકેશન ફાઉન્ડેશનના થેરાપી સેન્ટરમાં આવે છે. અને કહે છે કે બાઈક અકસ્માતના કારણે પોતાનો બાળક છેલ્લા 6 મહિનાથી ચાલી શકતો નથી અને ઉભો પણ રહી શકતો નથી. પ્રભાતના અન્ય વાલીઓ પાસેથી તે માતાને આ સંસ્થા અંગેની જાણકારી મળેલ હતી. આર્થિક રીતે સક્ષમ ન હોવાથી બાળક અદનાનને છેલ્લા 5 વર્ષથી ગંભીર પીડા અને ભય સાથે જજીમવું પડ્યું હતું. તેવામાં પ્રભાતના અન્ય વાલીઓ સંદેશાવાહક બન્યા હતા. મર્યાદિત સંસાધનોને લીધે પ્રભાત કેટલીકવાર ઘણા બાળકો સુધી પહોંચી શક્યું નથી. સંસ્થાને આવા માતા-પિતા જેવા જાગૃત માણસોની જરૂર છે, જે પરિવારોને સંસ્થાની સેવાઓ મેળવવા પ્રેરી શકે. અદનાનની વધુ તપાસ કરવા પરથી જાણવા મળ્યું કે તેના બંને પગના ચેતાતંતુઓ સંકોચિત થઈ ગયા અને તેના કમરથી નીચલા ભાગમાં ચેતાતંતુઓનું સંકોચન હોવાથી ઉભા રહેવાની અને ચાલવાની અસમર્થતા આવી ગઈ. બાળક માટે સારવારરૂપે થેરાપી ક્લાસ એ પહેલો અનુભવ હતો. સંસ્થાના થેરાપીસ્ટે બાળકને રંગીન રમકડાં રમવા આપી અને વિજ્યુઅલ ઓડિયો બતાવી થેરાપી શરૂ કરી. સંસ્થામાં માતા-પિતાને માર્ગદર્શન આપવા અને બાળકોને વ્યસ્ત રાખવા માટે થેરાપીસ્ટની સાથે બે સ્પેશિયલ એજ્યુકેટર હંમેશા ઉપસ્થિત હોય છે. અદનાન થોડાક જ સમયમાં બધા સાથે હળી-મળી ગયો અને થેરાપીસ્ટ અને ટીમના અન્ય સભ્યો પર વિશ્વાસ મુકવા લાગ્યો. થેરાપીના કારણે અદનાનમાં ઝડપી પ્રગતિ જોવા મળી અને તે એક મહિનાની અંદર જ વોકરની મદદથી ચાલવા લાગ્યો અને જોતજોતામાં બીજા મહિને વોકરની મદદ વગર ચાલવા લાગ્યો. કોરોનના કારણે જે લોકડાઉન લાગુ પાડ્યું ત્યારે સંસ્થાને બાળકોના ઉપચારની ચિંતા સતાવતી હતી એટલે તરત જ સંસ્થાના થેરાપીસ્ટ અને સ્પેશિયલ એજ્યુકેટરે બાળકોના પેરેન્ટ્સને વિડીયો કોલ અને ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ અંગેની માહિતી પૂરી પાડી. જેના કારણે બાળકો સાથે વિડીયો કોલ દ્વારા ઉપચાર ચાલુ રાખી શક્યાં. અદનાનની માતા સાથે પણ વિડીયો કોલ કરવામાં આવ્યો અને અદનાનની ઘરે કરાવાની કસરત અંગે તેમને માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું અને તે પ્રમાણે તેની માટે થેરાપી ચાલુ કરી દીધી. તેના થોડા સમય પછી એક વિડીયો તેની માતાએ શેર કર્યો જેમાં અદનાન તેના ભાઈ-બહેન સાથે ચાલે છે અને દોડે પણ છે. અદનાનને દોડતા અને ચાલતા-ફરતા જોઈ ખુશીનો અનુભવ થાય છે.

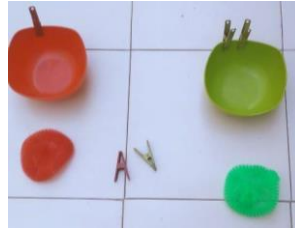
By: K.Kavitha Mudaliar

Physiotherapist

-પ્રભાતનાં સેન્ટર અને હોમ બેઝ રિહેબીલીટેશનમાં ટીચિંગ અને લર્નિંગ મટીરીયલ દ્વારા શિક્ષણ આપવામાં આવતું હતું તે મટીરીયલ સરળતાથી મળી રહે છે અથવા બનાવવામાં આવે છે. અચાનક લોકડાઉન થવાથી શિક્ષકોએ પોતાની સાથે કોઈ પણ સામગ્રી લઈ જઈ શકવાનું શક્ય બન્યું નહિ, જેના કારણે શિક્ષકોએ નવીનતા અપનાવી ઘરેલ વસ્તુની મદદથી બાળકોને શિક્ષણ આપવાનો માર્ગ અપનાવ્યો. તેઓએ તેમના ઘરે ઉપલબ્ધ સામગ્રીનો ઉપયોગ કર્યો જેવી કે કાંટો, ચમચી, થાળીઓ, કપડાની ક્લિપ વગેરે... આમાંથી બાળકો માટેના લર્નિંગ મટીરીયલ બનાવ્યા.

સર્જનાત્મકતા અને નવીન શિક્ષણ પદ્ધતિને ધ્યાનમાં રાખીને પ્રભાતની ટીમે નવીનતા દેખાડી છે જેના લીધે પ્રભાતનાં બાળકો તેમના ભાઈ-બહેન ભણતરથી વંચિત રહ્યા નથી.

- બાળકો માટે નવા લક્ષ્યો માતા-પિતાની સલાહ મુજબ કરવામાં આવ્યા છે કારણ કે લોકડાઉન દરમિયાન માતાપિતાએ તેમના બાળકો સાથે ઘણો સમય પસાર કર્યો છે અને હવે તેઓ તેમના બાળકની ક્ષમતાઓને સમજી શક્યા છે.

આ વિભાગમાં સંસ્થાના માસિક કાર્યક્રમ વિશે જાણકારી આપવામાં આવે છે. આપ જાણો છો તેમ રોશનીની આ પહેલી આવૃત્તિ છે કે જે મિત્રો અને સમર્થક સુધી પહોંચે છે. આ કારણને લીધે સંસ્થાની છેલ્લા કેટલાક સમયની માહિતી તમારા સુધી લાવવામાં આવે છે.

1. કોરોના વાઈરસના કારણે ઘણી બધી મુશ્કેલીઓ સર્જાઈ હતી, પરંતુ તે પ્રભાત માટે ઘણી બધી આશાઓ પણ લાવી હતી. પ્રભાત વ્યક્તિઓ અને સંસ્થાઓ જેવી કે પ્રથમ, રોબિનહુડ, કનેક્ટફોર, મા કાલી આશ્રમ વગેરે સાથે અનેક નવી ભાગીદારી સ્થાપિત કરવામાં સક્ષમ રહ્યું છે.

લોકડાઉનના સમયગાળા દરમિયાનમાં પ્રભાતના બાળકોને આપવામાં આવેલી સહાય

કોરોના કાળના લોકડાઉનના દરમિયાન દેશના તમામ ગરીબ પરિવાર આર્થિક ભીંસમાં આવી ગયા. ટીમ પ્રભાત સાથે સંકળાયેલા બાળકો અને તેમના પરિવાર પણ આમાથી બાકાત ન હતા. બે ટંકનું ભોજન અને તેમના વિશિષ્ટ બાળકના ઉછેરની ચિંતા તેમની માનસિક પરિસ્થિતિઓ પર ખૂબ ખરાબ અસર કરી રહ્યા હતા. આવા કપરા સમયમાં ટીમ પ્રભાત અને પ્રભાત સાથે સંકળાયેલા દાતાશ્રીઓ આવા બાળકો અને તેમના પરિવારની વહાલે આવ્યા. નીચે દર્શાવેલી વિવિધ મદદ અને પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા આવા પરિવારનું મનોબળ ઉંચું જાળવી રાખવામાં પ્રભાત સફળ રહ્યું. જે બાળકોની આજ સુધી પરિવારના પુરુષ વર્ગ અને સમાજથી ઉપેક્ષા અને અવગણના કરવામાં આવતી હતી. આજે તે વિશિષ્ટ બાળકોના કારણે જ પરિવારને વિવિધ મદદ મળી. જેથી મદદ પામેલા દરેક જરૂરિયાતમંદ પરિવારે પ્રભાતના નિઃસ્વાર્થ કાર્ય કરતા અને દાતાઓનું ખૂબ જ અંતઃકરણથી ધન્યવાદ પ્રગટ કર્યો.

અનાજ કીટ અને મારસ્ક વિતરણ

-અનાજ કીટ કે જેમાં લોટ, તુવેર-ચણાની દાળ, ચોખા, ખાંડ, કપાસિયા તેલ, સુખડી, ફરસાણ અને મીઠા શાકભાજીનો સમાવેશ કર્યો. 500 અનાજની કીટનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.

-5000 મારસ્ક અસંખ્ય જરૂરિયાતમંદ પરિવાર અને કોરોના વોરિયર્સને વિતરણ કરવામાં આવ્યા. પ્રભાતના શિક્ષિકા શ્રીલક્ષ્મીબેને સુંદર અને સુરક્ષિત મારસ્ક જાતે સિલાઈ કરીને તૈયાર કર્યા છે.

2. રિવરસાઈડ સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા બનાવેલ વિડીયો પ્રભાતના બાળકોને મનોરંજનની સાથે પ્રવૃત્તિ શીખડાવે છે. સ્ટોરી ટેલીંગ, એક્સસરસાઈઝ, ભૂમિકા ભજવવી અને બાળગીતનો સમાવેશ થાય છે દાખલાં તરીકે <https://www.youtube.com/watch?v=y-pBF13Wddk&t=28s> , <https://www.youtube.com/watch?v=l6so4fa324Q>.

3. જૂન 8, 2020 ના રોજ ટીમ માટે સેન્ટર રી-ઓપન થયું. સંસ્થાના સેન્ટરને સેનેટાઈઝ કરવામાં આવ્યું અને સેન્ટરમાં કોરોના માટેના સાવચેતીના પગલાં લેવામાં આવ્યા જેવા કે સોશિયલ ડિસ્ટન્સિંગ રાખવું , મારસ્ક પહેરવું , ટેમ્પરેચર માપવું વગેરે... સંસ્થાના સેન્ટર, હોમબેઝ અને સ્કૂલ પ્રોગ્રામ ટીમ સાથે આવનાર સમય માટે પ્લાનિંગ અને આયોજન કરવામાં આવ્યું.

ડીસેબિલિટી એક્ટ

1995 અને 2016ના અધિવેશન વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિઓના હકની તુલના:-

2011ની વસ્તી ગણતરી મુજબ, ભારતમાં લગભગ 2 કરોડ લોકો ડિસેબિલિટી ધરાવે છે. અગાઉનો કાયદો 1995માં હતો, જેનો અર્થ છે કે નવો કાયદો લાવવામાં 21 વર્ષનો સમય લાગ્યો! અધિવેશન વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિઓના સશક્તિકરણ માટે નીચે દર્શાવેલ સિધ્ધાંતો સ્થાપિત કરે છે,—

- સ્વાભાવિક આત્મગૌરવ માટે આદર, વ્યક્તિની પોતાની અંગત પસંદગીઓ કરવાની સ્વતંત્રતા સહિત વ્યક્તિગત સ્વાયત્તતા અને વ્યક્તિની સ્વતંત્રતા;
- ભેદભાવ કરવો નહિ;
- સમાજમાં સંપૂર્ણ તથા અસરકારક ભાગીદારી અને સમાવેશ;
- મતભેદોનો આદર કરવો અને માનવ વિવિધતા અને માનવતાના એક ભાગ તરીકે વિકલાંગતા ધરાવતી વ્યક્તિઓની સ્વીકૃતિ;
- તકની સમાનતા;
- સુલભતા;
- સ્ત્રી અને પુરુષ વચ્ચે સમાનતા;
- વિકલાંગતા ધરાવતા બાળકોમાં ઉભરતી ક્ષમતાને આદર અને વિકલાંગતા ધરાવતા બાળકોની ઓળખનું જાતન કરવા તેમના અધિકારો માટે આદર;

1. 1995ના વિકલાંગતા ધારામાં 7 વિકલાંગતાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો; (એ)અંધત્વ (બી)ઓછી દ્રષ્ટિ (સી)મટી ગયેલ રક્તપિત્ત (ડી)બધિર (બહેરાશ) (ઈ)સ્વગતિશીલ વિકલાંગતા જેમ કે મગજનો લકવો (એફ) માનસિક મંદતા (જી) માનસિક બીમારી. પરંતુ 2016 ના કાયદા મુજબ ત્યાં 21 વિકલાંગતાનો સમાવેશ થાય છે.

2. તમામ સંસ્થાઓ અને સેવાઓ સુલભ બનાવવા પર ભાર મૂકતા, 2016 એક્ટ વધુ પ્રગતિશીલ છે.

3. 2016 એક્ટમાં Pwd માટે શિક્ષણ અને રોજગાર પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે.

4. 2016 એક્ટમાં તેમની સામે ભેદભાવ બદલ 2 વર્ષની જેલની સજા અને વધુમાં વધુ 5 લાખ રૂપિયા દંડ લાગુ કરીને PWDના અધિકારને સુરક્ષિત રાખ્યો છે.

5. 2016 એક્ટ વિકલાંગ વ્યક્તિઓના અધિકારોનું યુએન સંમેલન પાલન કરે છે.

6. 1995 એક્ટથી વિપરીત, 2016 એક્ટ જણાવે છે કે 40% વિકલાંગતા ધરાવતા વ્યક્તિ ખાસ કરીને શિક્ષણ અને રોજગારમાં અનામત જેવા લાભો માટે હકદાર બનશે.

7. નવા કાયદામાં આરક્ષણની મર્યાદા 3% થી વધારીને 5% કરવામાં આવી છે.

2016 RPWD એક્ટ હેઠળ માન્યતા વિકલાંગતાની સૂચિ:-

- 1) અંધત્વ; (2) ઓછી દ્રષ્ટિ; (3) મટી ગયેલ રક્તપિત્ત; (4) બધિર; (5) લોકોમોટોર ડીસેબિલિટી; (6) વામનવાદ ડીસેબિલિટી; (7) બૌદ્ધિક અક્ષમતા; (8) માનસિક બીમારી; (9) સેરેબ્રલ પાલ્સી; (10) મસ્ક્યુલર ડિસ્ટ્રોફી; (11) ક્રોનિક ન્યુરોલોજીકલ સ્થિતિ; (12) સ્પેસીફિક લર્નિંગ ડીસેબિલિટી; (13) મલ્ટીપલ સ્કલેરોસિસ; (14) બોલવાની અને ભાષા ડીસેબિલિટી; (15) થેલેસીમિયા; (16) હીમોફીલિયા; (17) સિકલ સેલ રોગ; (18) મલ્ટીપલ ડીસેબિલિટી ઈન્કલુડિંગ અંધાપો અને બહેરાશ; (19) એસિડ અટેક સર્વાઈવર; (20) પાર્કિન્સન ડીસેબિલિટી; (21) ઓટીઝમ સ્પેક્ટ્રમ ડિસઓર્ડર.

મુબારક હો!

"બાર બાર દિન યે આયે, તુમ જીઓ
હજારો સાલ, સાલ કે દિન હો હજાર
હેપ્પી બર્થ ડે ટૂ યુ
હેપ્પી બર્થ ડે ટૂ યુ"
પ્રભાત ટીમની જન્મદિન નિમિત્તે ખૂબ-ખૂબ શુભેછા.

04th June રાજભાઈ

24th June જાગૃતિબેન

नमस्कार दोस्तो,
यह हमारा प्यारा गट्टू lock-down के ३ महिने के वक्त में बहुत बोर हो गया था। जब अनलॉक -१ हुआ तो वह अपनी प्यारी दोस्त बबली और प्रभात के अन्य दोस्तों से मिलना चाहता था। जब यह बात उसने अपनी मां को बताई तो मां ने खुश होकर बाहर जानेकी परमिशन तो दी परंतु कुछ सावधानी रखने की सूचना भी दी।

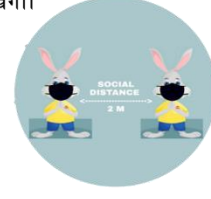
१) गट्टू बाहर जाते वक्त और किसी के साथ बात करते वक्त हमेशा मास्क (mask) लगाकर रखेगा।

१) वह बार-बार अपने हाथ धोएगा और हाथों को अच्छी तरह सेनेटाइस करेगा।

१) वह अपने दोस्तों से २-मीटर का अंतर बनाकर रखेगा।

गट्टू ने मां के सभी निर्देशों का पालन किया और अपनी दोस्त बबली तथा अन्य दोस्तों के साथ खूब गप्पे लड़ाये। गट्टू, बबली और सभी दोस्त एक दूसरे को मिलकर खूब खुश हुये। अगर हम भी गट्टू की तरह जिम्मेदार बने और नियमोंका पालन करे तो हम भी COVID -19 (कोरोना वायरस) से अपने-आप को बचा सकते है और सुरक्षित रख सकते है।
बाय -बाय दोस्तों, फिर मिलेंगे ....

Photo Gallery

A-4, Sujal Apartment,
Opp. Satellite Bungalows,
Ramdevnagar
Ahmedabad-380015

Phone: +91 - 79 - 4890-3054; Mobile: +91
9825009427

Email: prabhat@prabhateducationfoundation.org
Website: www.prabhateducationfoundation.org

 <https://www.youtube.com/channel/UCe1oxuBWMDvYCRk2EPzzjIA>

 <https://www.facebook.com/Prabhateducationfoundation/>

 https://www.instagram.com/prabhat_education_foundation/